

جامعه‌شناسان و استادان دانشگاه
از راه‌ور رسم مدیریت‌تی شهید سلیمانی می‌گویند

همه را در جامعه برابر می‌دید

به اعتقاد بسیاری از جامعه‌شناسان و تحلیلگران اجتماعی با شهادت سردار قاسم سلیمانی سرمایه اجتماعی بزرگ و عظیمی در جامعه ایجاد شد به طوری که این سرمایه کم نظیر، فراگیر و اثرگذار باعث شد تا انسجام ملی و همبستگی اجتماعی دوباره در جامعه ایران بازآفرینی شود و حتی بسیاری از اقشار و گروه‌های اجتماعی با سلايق گوناگون و گرایش‌های سیاسی مختلف بر این باورند که شخصیت، منش و مرام این شهید والا مقام و مردمی موجب تقویت وحدت عمومی و ملی شد با همه این اوصاف بیشتر جامعه‌شناسان معتقدند که سرمایه اجتماعی این شهید بزرگ و انسان اخلاق مدار در شرایط گوناگون و بحران‌های اجتماعی کمک بزرگی برای مردم در هر نقطه از کشور بود و همین ویژگی بارز و ماندگار، ستایش همه مردم جامعه را به دنبال داشت زیرا او قائل به خط‌کشی‌های مرسوم در جامعه نبود چرا که شهید سلیمانی همه را زیر چتر جامعه می‌دید و جامعه را چون افراد منسجم یک خانواده متنوع و متکثر می‌پنداشت.

«سردار سلیمانی» نماینده ایران بزرگ در خارج از مرزها

تقی آزاد ارمکی

جامعه‌شناس و استاد دانشگاه

سؤالی که در این یک سال از شهادت سردار سلیمانی مطرح است این است که بیشتر گفته می‌شود که آیا سردار سلیمانی می‌تواند به عنوان سرمایه اجتماعی تلقی شود یا اینکه به مانند یک حادثه و نقطه است؛ چه بسا افرادی که مشهور هستند و می‌آیند و می‌روند، در صورتی می‌توان این سؤال را پاسخ داد که میزان اهمیت سردار سلیمانی را واقف باشیم و بدانیم که مسیر جامعه ایران چگونه بوده و نوع استقرار و تعامل آن با جامعه جهانی از چه منظری است. اگر نوع رابطه‌ای که ما با جهان داریم بر اساس روابط اقتصادی بود حتماً تجار ما یا سرمایه‌گذاران ما کنشگران اساسی بودند اما اگر روابط ما با جهان یک رابطه

علمی بود دانشمندان ما و اگر از نوع روابط به شکل خاصی از مراودات سیاسی بود به طور قطع کنشگران سیاسی و سیاستمداران تعیین کننده روابط ما با جامعه جهانی بودند؛ شاهد هستیم که نه تجار و ثروتمندان و تولیدکنندگان ما تعیین کننده نقش اساسی برای جامعه جهانی و ملی هستند و نه دانشمندان ما با وجود اینکه در کشور ما هستند دانشمندانی که در حوزه علمی صاحب نظر هستند و اقتصاددانانی که درگیر مسائل اقتصادی هستند اما با وجود این می‌بینیم که خبری از اینها نیست. باید گفت که روابط ما با جهان هنوز از نوع رابطه استقرار است و کنش‌های نظامی مهم‌تر از کنش‌های سیاسی و روابط فرهنگی و اقتصادی است. بدین معنی که جامعه ما به لحاظ کاملاً مستقر شده اقتصادی نیست که کالایی را تولید کرده و در قالب فرد یا گروه با جامعه جهانی ارتباط داشته باشد که هر نوع حادثه برای آنها مهم تلقی شود حتی سیاستمداران. مسأله اساسی جامعه ما استقرار و تنظیم رابطه آن با جهان پیرامون خود به لحاظ نظامی و امنیتی است که اینجاست که نظامی‌ها مهم‌تر جلوه می‌کنند و نقشی اساسی‌تر دارند از این رو هر نوع بازی که نظامی‌های ما در این عرصه انجام می‌دهند و هر اتفاقی برای آنها نیز موج ایجاد می‌کند حالا فرقی نمی‌کند چه خوب یا بد و چه مؤثر یا غیرمؤثر. بویژه زمانی که اگر یک شخصیتی همانند سردار سلیمانی باشد که نماد وفاق ملی است نه نماد افتراق و به هم ریختگی، سردار سلیمانی یک کنشگر سرکوبگر نیست بلکه یک نظامی میاندار در خلق و خوی و سبک و رفتار و مناسبات و نگاه‌هایش است و حتی در جایگاه یک شخصیت ملی قلمداد می‌شود. و اینکه حضور او برای نشان دادن تصویری از ایران در جهان است که حتی به استقرار ایران بزرگ نیز کمک می‌کند. سردار سلیمانی یک کنشگر نظامی نیست بلکه با رفتارهای اخلاقی و فرهنگی سیاسی و اجتماعی که دارد به شکل نمادین جلوه می‌کند و از طرفی شخصیت او در خارج از مرزها از ایران بزرگ دفاع می‌کند و در واقع ایران بزرگ را می‌سازد. در چنین وضعیت و با این چنین ویژگی‌هایی، خود به صورت فردی یک سرمایه بزرگ اجتماعی قلمداد می‌شود و می‌تواند حتی به لحاظ سرمایه‌گذار اجتماعی در تاریخ ما باقی بماند تا آن از استفاده کنیم. باید گفت که شخصیت و جایگاه سردار سلیمانی با یک سرداری که یک جنگ را مدیریت می‌کند فرق دارد چرا که سردار سلیمانی نمایندگی یک ایران بزرگ را برعهده داشت. البته متأسفانه برخی از گروه‌های سیاسی سعی کردند تا سردار سلیمانی را به حاج قاسم تبدیل کنند، تصویری که زود از بین خواهد رفت. یعنی تصویر خاصی که از او ارائه دادند تصویری از نوع جامعه دین مدار بود در حالی که وقتی لقب سردار قلمداد می‌شود یعنی نماینده همه ایران. امیدواریم در نحوه برخورد با سردار و تصویری که از او ارائه می‌دهیم گروه گرایانه نباشد بلکه به عنوان نماینده ایران در خارج از مرزهایی قلمداد شود که شخصیت ملی داشت و در پی ایجاد وفاق ملی بود. در این صورت است که سرمایه اجتماعی بودن او باقی خواهد ماند.

سرمایه اجتماعی ایران و جهان اسلام

غلامحسین خواجه

رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز

راز محبوبیت شهید سلیمانی در بین مردم ایران و منطقه و در کنار مردم بودن، صرف نظر از دین، مذهب، رنگ و نژاد بود. مردم خوزستان در تمام دوران جنگ تحمیلی سردار سلیمانی و البته سردار سلیمانی‌ها را در کنار خود داشتند و طبیعی بود که در سیل ۹۸ خوزستان نیز شهید پرافتخار سردار سلیمانی را در کنار خود داشته باشند. سردار سلیمانی بهتر از هر کس دیگری می‌دانست که مردم خوزستان چه فداکاری‌ها و از خودگذشتگی‌هایی در دوران دفاع مقدس از خود نشان داده‌اند و چه مصائب و

مصیبت‌هایی که از متجاوزان به خوزستان و ایران دیده‌اند. سردار سلیمانی بخوبی می‌دانست که کی و کجا باید حضور داشته باشد. اگر مردم خوزستان سردار سلیمانی را در سیل ۹۸ در کنار خود نمی‌دیدند، تعجب می‌کردند اما سردار سلیمانی همان بود که باید می‌بود. اگر نگوییم در مردم‌داری و با مردم بودن بی نظیر بود یقیناً و بدون هیچ اغراقی کم نظیر بود. یادش همواره در دل مردم ایران منطقه و بخصوص مردم خوزستان زنده است و زنده خواهد ماند. افسوس که این سرمایه اجتماعی را زود از دست دادیم. حاج قاسم سلیمانی البته یک سرمایه اجتماعی برای مردم خوزستان بودند. ایشان با همه مسئولیت سنگینی که در حوزه نظامی برون مرزی داشت، در بحران سیل به خوزستان تشریف آورد و شخصاً بیکر مسائل سیل زدگان شد. این تعبیر که ایشان جزو سرمایه‌های اجتماعی ایران بود، حقیقتاً تعبیر رسا و گویایی است و با وجوه شخصیتی ایشان بسیار همخوانی داشت. به نظر من آن شهید بزرگوار، نه تنها سرمایه‌ای اجتماعی برای ایران، بلکه یکی از سرمایه‌های مهم جهان اسلام و جریان مقاومت هم بود و نباید آن شخصیت بزرگ و کارساز را در محدوده یک اقلیم خاص محصور کنیم. سردار شهید سلیمانی در طول جنگ تحمیلی و سال‌های دفاع مقدس با مردم خوزستان گره خورد و این گره خوردگی عاطفی تا زمان شهادت ایشان تداوم داشت. ایشان رشادت‌ها و دلوری‌ها و جانفشانی‌های همه اقوام خوزستان را از نزدیک لمس کرد. عشق و علاقه و دل‌بستگی مردم خوزستان به ایران و اسلام را به عینه دید. در عین حال، با مرارت‌های عمیق مردم خوزستان در طول هشت سال دفاع مقدس آشنا بود. به همین علت، رابطه ایشان با مردم رنج‌دیده خوزستان قطع نشد و با دیده احترام و تکریم به این مردم نگاه می‌کرد. مردم هم صمیمیت و صفای این نگاه انسانی و مسئولانه را دریافته بودند و به این شهید بزرگوار عشق و علاقه‌ای صادقانه داشتند. حضور تاریخی اقوام گوناگون شهرهای مختلف خوزستان در تشییع پیکر پاک آن سردار، نمودار آمیختگی عاطفی و عاشقانه اهالی شریف خوزستان با آن قهرمان و سرمایه‌ی ارزشمند ملی بود. ایشان البته نگاهی جهانشمول و انسانی داشت و هر انسانی، فارغ از نژاد و مذهب و زبان و ملیت برای او حرمت داشت. راز تلاش‌های جانفروسی برای کاهش آلام مردم منطقه که مجموعه‌ای از نژادها و ادیان و مذاهب گوناگون است، در همین نگاه مسئولانه و الهی به انسان‌ها نهفته بود. بخشی از علاقه او به مردم خوزستان هم در همین نگاه نهفته بود. شاید یکی از کسانی که مرارت‌های مقاومت هشت ساله خوزستانی‌ها را در دفاع مقدس و محرومیت‌های سال‌های پس از آن و کوتاهی‌ها در احقاق حق مردم خوزستان را برای بازسازی و توسعه متوازن منطقه، تואمان دریافته بود، شخص سردار سلیمانی بود.

ایران

وبسره
اولین
سالگرد
شهادت
عاج

۱۰

دی ماه
۱۳۹۹